

Šlechta a kodifikace českého městského práva

Abstrakt

Tato práce pojednává o vlivu šlechty na kodifikační proces českého městského práva, obzvláště v šestnáctém století, a zabývá se důvody úspěchu Práv městských Království českého od Pavla Kristiána z Koldína. Popisuje vývoj měst a městského práva, a to konkrétně od husitství až po vydání Práv městských, a také právní oblasti relevantní pro tuto tematiku, tedy českou část oblasti severoněmecké a jihoněmecké. Stručně se věnuje ustanovení stavovského státu a jeho vlivu na česká města, obzvláště Vladislavskému zřízení zemskému a sporům, které vyvolalo.

Dále je nastíněn kodifikační pokus Brikiého z Licska, je zkoumán jeho zdrojový materiál a důvody, proč se toto dílo nikdy nestalo platnou kodifikací městského práva.

Zvláštní důraz je kladen na vývoj politické situace z hlediska měst a jejich vztahu ke šlechtě od usnesení zemského sněmu o tom, že městské právo má být kodifikováno, z roku 1545 až po vydání Koldínova zákoníku roku 1579. Jsou zkoumány důvody, proč sepsání a přijetí přijatelné kodifikace trvalo tak dlouhou dobu, popsán odpor litoměřické právní oblasti proti vnucení kodifikace založené na staroměstském právu a práce se dotýká i náboženských nepokojů v sedmdesátých letech šestnáctého století. Následuje část popisující roli Viléma z Rožmberka jakožto nejvýše postaveného šlechtice té doby v přijetí Práv městských a jeho vazby na Koldína samotného.

Práce se dále věnuje samotné přípravě Koldínova díla a zkoumá jak jeho nejdůležitější životní momenty, které k sepsání Práv městských vedly, ale i politické a společenské kontakty, které jejich vydání umožnily.

V poslední části se pak nachází popis samotných Práv městských Království českého, jejich vydání a překladů, rozbor jednotlivých pramenů, ze kterých Koldín vycházel, a poukázání na zásadní faktory, které způsobily nejen velký úspěch kodifikace v Koldínově době, ale i jejich dvěstěletou platnost. Práce je zakončena výběrem některých konkrétních ustanovení z Práv městských, které se přímo dotýkají šlechty, a jejich rozbořem.

Klíčová slova: městské právo, Koldín, kodifikace